



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 363/08-21

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. novembra 2008 predbežne prerokoval sťažnosť J. P., S., zastúpeného advokátom JUDr. D. Sz., K., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 30 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 2 ods. 1 a čl. 13 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Obce S., Obecného zastupiteľstva obce S. a starostky obce S. S. S. oznámením o zániku mandátu poslanca č. j. 168/2008 z 24. apríla 2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. P. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. mája 2008 doručená sťažnosť J. P., S. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. D. Sz., K., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 30 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 2 ods. 1 a čl. 13 ods. 2 ústavy postupom Obce S. (ďalej len „obec“), Obecného zastupiteľstva obce S. (ďalej len „obecné

zastupiteľstvo“) a starostky obce S. S. S. (ďalej len „starostka“) oznámením o zániku mandátu poslanca č. j. 168/2008 z 24. apríla 2008.

Z obsahu sťažnosti okrem iného vyplýva:

„Vo voľbách do orgánov samosprávy obcí konaných dňa 02. decembra 2006 som kandidoval za poslanca Obecného zastupiteľstva obce S. ... Vzhľadom na dosiahnuté výsledky v týchto voľbách som bol zvolený za poslanca Obecného zastupiteľstva obce S. ... Uvedený mandát poslanca Obecného zastupiteľstva obce S. som riadne uplatňoval až do 25. apríla 2008, kedy mi zo strany Obce S. ..., listom zo dňa 24. 04. 2008 č. j.: 168/2008 podpísaného starostkou obce S. S. S. bolo doručené oznámené, že došlo k zániku môjho mandátu poslanca Obecného zastupiteľstva obce S. podľa § 11 ods. 2 písm. b) zák. SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, pre nezlučiteľnosť funkcie poslanca obecného zastupiteľstva s funkciou zamestnanca obce, v ktorej bol zvolený. Ďalej mi bolo oznámené, že uzatvorenie platnej dohody o vykonaní práce medzi obcou a fyzickou osobou dochádza k založeniu individuálneho pracovnoprávneho vzťahu podľa Zákonníka práce, v ktorom jedna strana vystupuje ako zamestnávateľ a na druhej strane vystupuje v pozícii zamestnanca. Ako poslanec Obecného zastupiteľstva obce S. som dňa 01. 03. 2007 mal uzatvoriť s Obcou S. dohodu o vykonaní práce a týmto dňom došlo k zániku môjho mandátu poslanca Obecného zastupiteľstva obce S. zo zákona - ex lége. Zo zákona nastupuje za mňa náhradník. Uvedené oznámenie mi bolo doručené viac ako po roku odo dňa keď malo dôjsť zo zákona k zániku môjho mandátu poslanca Obecného zastupiteľstva obce S.. Dôvodom tohto postupu starostky obce S. bola skutočnosť, že som spoločne s ostatnými poslancami Obecného zastupiteľstva obce S. poukazoval na nedostatky a nesprávny postup starostky obce S. pri správe vecí verejných.

Vzhľadom na to, že listom zo dňa 24. 04. 2008 Obce S. ... podpísaného starostkou obce S. S. S. došlo k zániku mandátu poslanca Obecného zastupiteľstva obce S. ešte u ďalších štyroch poslancov, listom zo dňa 28. 04. 2008 som spolu s týmito poslancami Obecného zastupiteľstva obce S. požiadal Okresnú prokuratúru v T. o preskúmanie zákonnosti tohto postupu starostky obce S. Uvedenú žiadosť sme doručili Okresnej prokuratúre v T. dňa 28. 04. 2008... Zo strany Okresnej prokuratúry v T. ani Obce S. sme do dnešného dňa neobdržali žiadnu odpoveď...

Už sa viackrát stalo v minulosti, že som bol požiadaný starostkou obce S.,

aby ako vodič ktorí má skúsenosti aj s opravou vozidla zabezpečil prevoz mŕtvolu z domu smútku na cintorín pohrebným vozidlom obce S. Vždy to bola z mojej strany formou bezplatnej výpomoci a preto som nemohol byť v zamestnaneckom pomere s obcou.

Z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že som sa na základe Dohody o vykonaní práce zo dňa 01. 03. 2007 uzatvorenou s Obcou S. nestál zamestnancom obce a týmto nemohlo dôjsť ani k zániku môjho mandátu poslanca Obecného zastupiteľstva obce S. podľa § 11 ods. 2 písm. b) zák. č. 369/1990 Zb. v znení neskorších predpisov, lebo neboli naplnené zákonné dôvody zániku tohto mandátu.

Uvedeným postupom som bol ukrátených na svojich právach tým, že mi bol nezákonne odňatý mandát poslanca Obecného zastupiteľstva obce S., ktorý som získal v slobodných, priamych a tajných voľbách a v súčasnej dobe nemôžem uplatňovať práva poslanca Obecného zastupiteľstva obce S. aj keď tieto práva chcem uplatňovať...“

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd v náleze vyslovil:

„Odporcovia oznámením zo dňa 24. 04. 2008 č. j.: 168/2008 podpísaného starostkou obce S. S. S., ktorým odňali mandát poslanca Obecného zastupiteľstva obce S. navrhovateľovi, porušili základné právo navrhovateľa zaručené v čl. 30 ods.4 Ústavy SR, čl. 30 ods. 1 Ústavy SR, čl. 30 v spojení s čl. 2 ods. 1 Ústavy SR a čl. 13 ods.2 v spojení s čl. 30 Ústavy SR.

Oznámenie obce S. ... , zo dňa 24. 04. 2008 č. j.: 168/2008 podpísaného starostkou obce S. S. S. o zániku mandátu poslanca Obecného zastupiteľstva obce S. navrhovateľom zrušuje.

Zakazuje sa odporcom pokračovať v porušovaní základného práva navrhovateľa zaručeného čl. 30 ods. 1 a ods. 4 Ústavy SR pri uplatňovaní mandátu poslanca Obecného zastupiteľstva obce S.

Prikazuje sa odporcom, aby konali s navrhovateľom ako poslancom Obecného zastupiteľstva obce S.

Navrhovateľovi priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 250 000,- Sk, ktoré je obec S. povinná vyplatiť navrhovateľovi do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Navrhovateľovi priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 8 011,- Sk vrátane DPH, ktoré je obec S. povinná vyplatiť navrhovateľovi na účet jeho právneho zástupcu do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

Podaním doručeným ústavnému súdu 4. augusta 2008 sťažovateľ oznámil, že upozornením Okresnej prokuratúry T. (ďalej len „okresná prokuratúra“) č. k. Pd 7/08-21 zo 16. júna 2008 bolo obecné zastupiteľstvo upozornené na porušovanie § 51 ods. 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 346/1990 Zb.“), pričom mu zároveň bola uložená povinnosť postupovať v súlade s citovaným zákonom, ako aj v súlade so zákonom Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov. Podľa vyjadrenia sťažovateľa však aj napriek uvedenému trvá porušovanie jeho základných práv.

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd

návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľ sa v sťažnosti domáhal vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 30 ods. 1 a 4 ústavy v spojení s čl. 2 ods. 1 a čl. 13 ods. 2 ústavy postupom obce, obecného zastupiteľstva a starostky oznámením o zániku mandátu poslanca č. j. 168/2008 z 24. apríla 2008.

Podľa § 20 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) prokurátor vykonáva dozor nad dodržiavaním zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov orgánmi verejnej správy v rozsahu ustanovenom týmto zákonom.

Podľa § 20 ods. 2 písm. b) zákona o prokuratúre sa orgánmi verejnej správy na účely tohto zákona rozumejú orgány územnej samosprávy.

Podľa § 28 ods. 1 zákona o prokuratúre je prokurátor oprávnený podať orgánu verejnej správy upozornenie na účel odstránenia porušovania zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov, ku ktorému došlo v postupe orgánu verejnej správy pri vydávaní opatrenia alebo rozhodnutia alebo jeho nečinnosťou.

Podľa § 250t ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom tým, že je v konaní nečinný, môže sa domáhať, aby súd vyslovil povinnosť orgánu verejnej správy vo veci konať a rozhodnúť.

Návrh nie je prípustný, ak navrhovateľ nevyčerpal prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis.

Podľa § 250t ods. 2 OSP prokurátor môže podať návrh podľa odseku 1, ak orgán verejnej správy je v konaní nečinný aj po upozornení prokurátorom.

Z uvedeného vyplýva, že v prípade nečinnosti napadnutého orgánu verejnej správy po doručení upozornenia prokurátora má sťažovateľ možnosť domáhať sa ochrany svojich práv podaním účinného prostriedku nápravy, a to žaloby podľa § 250 ods. 1 OSP alebo podaním podnetu prokuratúre na postup podľa § 250t ods. 2 OSP.

Podľa zistení ústavného súdu okresná prokuratúra upozornením č. k. Pd 67/08-21 zo 16. júna 2008 upozornila obecné zastupiteľstvo na porušovanie § 51 ods. 2 zákona č. 346/1990 Zb.

Ústavný súd zistil, čo napokon vyplýva aj z podania obce č. j. 531/2008 doručeného ústavnému súdu 30. septembra 2008, že od 22. mája 2008 je na Krajskom súde v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) vedené konanie pod sp. zn. 6 S 65/2008, predmetom ktorého je totožná právna vec, akú sťažovateľ uplatnil v konaní pred ústavným súdom. Toto konanie nebolo dosiaľ právoplatne skončené.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

O návrhu sťažovateľa koná krajský súd, a z toho dôvodu ju ústavný súd odmietol pre nedostatok svojej právomoci (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Keďže po využití právnych prostriedkov, ktoré sťažovateľovi účinne poskytuje zákon o prokuratúre, je na prerokovanie jeho námietok pred právomocou ústavného súdu príslušný

krajský súd v rámci správneho súdnictva, ústavný súd sťažnosť pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie (obdobne I. ÚS 267/08).

Vzhľadom na to, že ústavný súd sťažnosť odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa uplatnenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. novembra 2008